

DECIZIE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Svetlana Filincova

Examinând recursul declarat de către Tulbure Tatiana, Tulbure Victor reprezentați de avocatul Lozovanu Olga,

În cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Bordan Maxim împotriva Tulbure Tatiane, lui Tulbure Victor, SRL „Supersonic” (în proces de insolabilitate), Cooperativa de construcție a locuințelor nr. 328 (CCL nr. 328), privind constatarea nulității actelor juridice și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Tulbure Tatiana, Tulbure Victor reprezentați de avocatul Lozovanu Olga, împotriva hotărârii din 28 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana),

c o n s t a t ă:

La 01 aprilie 2016, Bordan Maxim a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Tulbure Tatiane, lui Tulbure Victor și SRL „Supersonic” (în proces de insolabilitate) privind constatarea nulității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 30 noiembrie 2016 a fost admis demersul administratorului insolabilității pârâtei SRL „Supersonis” – Panciuc Adrian și s-a dispus atragerea în proces CCL nr. 328 în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâților.

Prin hotărârea din 28 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana), cererea de chemare în judecată a fost admisă.

La 11 aprilie 2018, Tulbure Tatiana, Tulbure Victor reprezentați de avocatul Lozovanu Olga au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de avocatul Lozovanu Olga, în interesele apelanților

Tulbure Tatiana și Tulbure Victor, acordându-le apelanților un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezii de achitare a taxei de stat, aducând la cunoștință apelanților că în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi restituită.

La 17 octombrie 2018, Tulbure Tatiana și Tulbure Victor au recepționat încheierea din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (vol. II, f.d. 45, 46).

La 23 octombrie 2018, Tulbure Tatiana și Tulbure Victor au depus apelul motivat, precum și o cerere prin care au solicitat scutirea de la plata taxei de stat, anexând în acest sens înscrisuri care în viziunea lor dovedesc temeiurile de scutire, totodată fiind anexată dovada de plată a taxei de stat în mărime de 3000 lei.

Prin încheierea din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Tulbure Tatiana, Tulbure Victor reprezentați de avocatul Lozovanu Olga, împotriva hotărârii din 28 martie 2018 a Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana).

La 28 noiembrie 2018, Tulbure Tatiana, Tulbure Victor reprezentați de avocatul Lozovanu Olga au declarat recurs împotriva încheierii din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului declarat a menționat că, luând cunoștință de obligația de a achita o taxă de stat în mărime excesivă pentru recurenți, stabilită prin încheierea instanței de apel, au înaintat o cerere în ordinea art. 85 alin. (4) al Codului de procedură civilă.

În pofida acestor fapte, instanța de apel nu a soluționat cererea înaintată și a dispus restituirea cererii de apel, acțiune care în opinia recurenților este una prematură și care duce la încălcarea dreptului la un proces echitabil.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 01 noiembrie 2018, expediată părților abia la 20 noiembrie 2018, iar recursul a fost declarat la 28 noiembrie 2018, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tulbure Tatiana, Tulbure Victor reprezentați de avocatul Lozovanu Olga urmează a fi admis, din următoarele motive

În conformitate cu art. 427 lit. b) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Colegiul constată cu certitudine că în scurt timp după ce recurenții Tulbure Tatiana și Tulbure Victor au aflat despre obligația de a achita taxa de stat în mărimea stabilită de către instanța de apel, au solicitat ultimei scutirea parțială de

la plata acestei în limita sumei de 3000 lei, prezentând în sensul invocat probe pertinente în opinia lor.

Potrivit stipulărilor art. 56 alin. (1) al Codului de procedură civilă, participanții la proces sunt în drept să formuleze cereri.

În conformitate cu prevederile art. 376 al Codului de procedură civilă, dispozițiile de procedură privind judecarea pricinilor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sunt contrare dispozițiilor prezentului capitol, iar potrivit art. 380 al aceleiași legi, instanța de apel soluționează cererea și demersul participantului la proces ce țin de examinarea apelului după ce ascultă opiniile celorlalți participanți.

În lumina prevederilor legale raportate la caz, Colegiul analizând legalitatea încheierii recurate constată că instanța de apel, fiind obligată să soluționeze prin încheiere judecătorească, cererile și demersurile participanților la proces nu s-a pronunțat asupra cererii reprezentantului apelanților-recurenți cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Or, potrivit prevederilor art. 5 al Codului de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

Colegiul nu poate reține și apreciază critic faptul că, în încheierea instanței de apel de restituire a apelului declarat, printre altele, s-a specificat că cererea privind scutirea de la plata taxei de stat urma a fi înaintată anterior examinării chestiunii cu privire la intentarea procedurii în apel, deoarece această concluzie contravine normelor legale citate supra și aplicabile speței.

Instanța de recurs atestă că instanța de apel, chiar dacă a considerat neîntemeiată cererea apelanților-recurenți, urma să se expună asupra acesteia prin încheiere, iar ulterior sau concomitent să soluționeze alte chestiuni ce țin de punerea pe rol a cauzei în apel.

În această ordine de idei, mențiunea instanței de apel înserată în textul încheierii contestate cu privire la inoportunitatea soluționării cererii de scutire de la plata taxei de stat, nu constituie în sine un act de dispoziție prin care ar fi soluționată cererea enunțată.

Față de cele expuse, Colegiul atestă că instanța de apel la efectuarea acțiunilor procesuale nu a respectat prevederile legale stipulate de art. 376, 380 al Codului de procedură civilă, fapt prin care a încălcat drepturile apelanților-recurenți prevăzute de art. 5, 56 al aceleiași legi.

În atare situație, instanța de recurs apreciază că recurenților Tulbure Tatiana și lui Tulbure Victor nu le-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auziți combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că recurenții nu au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considera necesare în vederea apărării punctului lor de vedere (cauza Blücher vs. Republica Cehă, hotărârea din 11 ianuarie 2005, cauza Carmel Saliba vs. Malta, hotărârea din 29 noiembrie 2016, § 65).

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a stabili că erorile judiciare analizate în speță sunt esențiale și nu pot fi corectate în această fază prin soluționarea cererii recurenților cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, or aceasta nu a fost soluționată de către instanța de apel.

Prin urmare, ținând cont de faptele din speță, de argumentele părților și de constatările de mai sus, Colegiul judiciar consideră că a examinat principalele întrebări juridice puse în cerere și că nu este necesar să se pronunțe separat în privința motivelor invocate în recursul formulat de Tulbure Tatiana și Tulbure Victor.

Acestea, în esență, nu au forță juridică de a influența prezenta soluție pe caz și relevanța lor va putea fi supusă unei aprecieri juridice la o nouă rejudecare a cauzei (a se vedea, *printre alte autorități*, cauzele Kamil Uzun vs. Turcia, hotărâre din 10 mai 2007, § 64; Centrul pentru Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu vs, România (Marea Cameră), din 17 iulie 2014, § 156).

Luând în considerație cele indicate mai sus, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi admisă, casată încheierea recurată cu remiterea cauzei instanței de apel în același complet la etapa de primire a cererii de apel.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b) a Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Tulbure Tatiana, Tulbure Victor reprezentați de avocatul Lozovanu Olga.

Se casează încheierea din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bordan Maxim împotriva Tulbure Tatiane, lui Tulbure Victor, SRL „Supersonic” (în proces de insolvență), Cooperativa de construcție a locuințelor nr. 328 (CCL nr. 328), privind constatarea nulității actelor juridice și compensarea cheltuielilor de judecată, și se remite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată la etapa de primire a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Svetlana Filincova